

EXPUNERE DE MOTIVE

Sistemul feroviar din România se află într-un amplu proces de restructurare și reorganizare. Ca urmare a aplicării prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr.12/1998 privind transportul pe căile ferate române și reorganizarea Societății Naționale a Căilor Ferate Române, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.89/1999, cu modificările și completările ulterioare, s-a creat în România, cadrul juridic necesar aplicării prevederilor pachetului de Directive Europene privind dezvoltarea sistemului feroviar¹. Prin reorganizarea Societății Naționale a Căilor Ferate Române și înființarea Companiei Naționale de Căi Ferate „C.F.R.” – S. A., a Societății Naționale de Transport Feroviar de Călători „C.F.R. Călători” – S.A., și a Societății Naționale de Transport Feroviar de Marfă „C.F.R. Marfă” – S.A. s-a realizat separarea instituțională (nu numai contabilă), a administrației infrastructurii feroviare, de operatorii feroviari (de marfă și de călători), fapt care permite, pe lângă asigurarea transparenței destinațiilor subvențiilor, accesul nediscriminatoriu pe infrastructura feroviară publică al tuturor operatorilor feroviari licențiați, indiferent de forma lor de proprietate, de stat sau privată. În perspectiva liberalizării pieței de transport feroviar europene trebuie asigurate aceleași condiții operatorilor de transport feroviar, fie ei naționali sau străini.

Această reorganizare a condus la necesitatea angajării de personal cu pregătire specifică domeniului feroviar în cadrul mai multor societăți comerciale, fie la cele desprinse din structura Societății Naționale a Căilor Ferate Române, fie la operatorii de transport feroviar nou apărui pe piață ca urmare a deschiderii accesului pe infrastructura feroviară.

Datorită noului cadru juridic creat în domeniul feroviar din România, vor apărea în continuare o serie de operatori de transport feroviar cu capital privat, precum și alți agenți economici care desfășoară operațiuni de transport feroviar pe infrastructura căilor ferate române, inclusiv pe căile ferate industriale.

Personalul care prin natura funcției concură la siguranța circulației în transportul feroviar este selectat din punct de vedere medical și psihologic, pregătit, autorizat și verificat periodic conform unor proceduri specifice, astfel încât să existe certitudinea că este apt pentru exercitarea funcției respective și că prin acțiunile sale nu periclitează desfășurarea transportului feroviar în condiții de siguranță a circulației trenurilor, securitatea a transporturilor și de calitate a serviciilor feroviare.

¹ Directiva 91/440 CEE privind dezvoltarea transportului feroviar comunitar, modificată prin Directiva 2001/12/CEE
Directiva 95/18/CE privind licențierea operatorilor feroviari, modificată cu Directiva 2001/13/CEE
Directivei 95/19/CE privind alocarea capacitații infrastructurii feroviare, perceperea taxelor pentru utilizarea infrastructurii feroviare și certificarea siguranței, modificată cu Directiva 2001/14/CEE

Formarea personalului cu responsabilități în siguranța circulației, care exercită acest tip de funcții, se realizează în prezent numai în structurile tradiționale ale societăților comerciale rezultate prin divizarea Societății Naționale a Căilor Ferate Române. Noile societăți comerciale licențiate pentru a efectua transport feroviar, pe o piață de transport liberă, sunt în concurență unii cu alții și cu structurile create prin divizarea Societății Naționale a Căilor Ferate Române.

Continuarea pregăririi, autorizării și verificării periodice a personalului de specialitate feroviară în unități de instruire aparținând uneia dintre structurile create prin divizarea Societății Naționale a Căilor Ferate Române poate genera conflicte de interes în pregătirea personalului, ceea ce poate induce suspiciuni privind favorizarea sau discriminarea unora dintre operatori.

Față de această situație, pentru a asigura o pregătire profesională unitară a personalului cu responsabilități în siguranța circulației de o manieră nediscriminatorie, se impune înființarea unui organism național, în subordinea Ministerului Transporturilor, Construcțiilor și Turismului, cum există și pentru alte moduri de transport din România. Acest organism urmează să asigure pregătirea, perfecționarea și verificarea periodică a personalului cu responsabilități în siguranța circulației, pe bază de contracte, atât pentru administratorul infrastructurii feroviare publice, cât și pentru operatorii de transport feroviar cu capital de stat sau privat și pentru ceilalți agenți economici care desfășoară operațiuni de transport feroviar pe infrastructura căilor ferate române, inclusiv pe căile ferate industriale.

Titulatura centrului de pregătire va fi Centrul Național de Calificare și Instruire Feroviară – CENAFER.

Centrul Național de Calificare și Instruire Feroviară – CENAFER va prelua personal din cadrul unităților feroviare, unități aflate în plin proces de reorganizare și restructurare.

Acest organism național va participa și la autorizările în funcție ale personalului cu responsabilități în siguranța circulației organizate de către Autoritatea Feroviară Română – AFER.

Conform reglementărilor specifice în vigoare în domeniul feroviar, Autoritatea Feroviară Română – AFER va controla și inspecta desfășurarea activității specifice acestui nou organism național din subordinea Ministerului Transporturilor, Construcțiilor și Turismului.

Centrul Național de Calificare și Instruire Feroviară – CENAFER va avea statut de instituție publică cu personalitate juridică în subordinea Ministerului Transporturilor, Construcțiilor și Turismului și va dispune de structuri în teritoriu, asigurându-se în acest fel o repartizare uniformă a posibilităților de instruire pe rețeaua căilor ferate române, pentru a răspunde cerințelor agenților economici care desfășoară operațiuni de transport feroviar și care dețin personal cu responsabilități în siguranța circulației.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege alăturat, în vederea aprobării Ordonanței Guvernului privind înființarea Centrului Național de Calificare și Instruire Feroviară – CENAFER, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

